

1881-03-19

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Japetus Steenstrup

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Det Kongelige Bibliotek

Emneord:
Disputats, Grønlund

DOKUMENTINDHOLD

J. C. Jacobsen returnerer et eksemplar af Grønlunds disputats (som han har ødelagt) til Japetus Steenstrup og beder ham modtage et frisk eksemplar. J. C. Jacobsen advarer mod Grønlunds meninger og beder Steenstrup om at se på den kritik, han har skrevet.

TRANSSKRIFTION

Kjære Ven !

Tak for Laanet af dit Exemplar af Grønlunds Bog, der, som jeg har sagt Dig, er bleven aldeles maculeret før jeg bemærkede, at det var en Present til Dig fra Forfatteren, hvilket jeg beder Dig at undskylde. Jeg beder Dig derfor som Erstatning at modtage vedlagte, ubeskadigede Exemplar.

Ved nu, med større Opmærksomhed end tidligere, at gennemgaae Grønlunds Arbeide, er jeg bleven forbauset over hans utrolige Tankeløshed og endnu mere over hans Indbildskhed og Fripostighed naar han taler om at han har bevist Paastande, for hvilke han ikke har anført en eneste antagelig Grund. Dersom han vedbliver at optræde paa denne Maade, maa han have en alvorlig Tilretteviisning i et Tidsskrift for Landbrugere, for at han ikke skal afstedkomme yderligere Forvirring i Forestillingerne, end han maaskee allerede har gjort. Maaskee kan det interessere

Dig ved Leilighed at læse nogle af de talrige Momenter til en Kritik, som jeg har noteret og hvoraf jeg derfor hermed sender et Uddrag.

Din hengivne J. C. Jacobsen
d 19/3-81

Kritiske Anmærkninger til Grønlunds "Meel - og Glasbyg" pag. 2. Han synes ikke at kjende (det qvælstofholdige) Protoplasmas Rolle i Cellens Dannelse og Livsvirksomhed og vil derfor søge efter hvornaar (det qvælstofholdige) "Glasstof" begynder at vise sig!

pag. 20. Har han Svaret fuldkommen rigtigt paa Læben, at "Glasstoffet" ikke viser sig i Kornets Celler og at det ikke er et eiendommeligt Stof, men "snarere Resten af den i alle unge Celler Tilstedeværende Kvælstofholdige Celleslim (Protoplasma)", men - saa slipper han pludselig denne rigtige Tanke, for atter at søge

efter Glasstoffets Fødsel.

pag. 34 Har han atter fat paa Sandheden, at "Glasstoffet" er "Rester af Celleslimen, som ere blevne tilbage i Cellerne i en noget omdannet Form, efterat Stivelsesdannelsen er afsluttet", men atter slipper Sandheden fra ham og han gaaer paany i Taaget, hvorefter han phantaserer om hvorvidt hans Glasstof kan forflygtiges!!

Da han maa forkaste denne Phantasieforestilling, kommer han et Øieblik atter paa den rette Vei, "at Glasstoffet er et for de modne Korn nødvendigt Stof, som omdannes ved Modningen", men atter slipper han Ariadnes Traad fordi dens Vei strider mod hans Paastand, at Kornets Udvikling er afsluttet med Rødkjærnstadiet. Til Støtte for denne Paastand

p 34 og 35 siger han at Alt taler derfor og senere siger han gjentagende at han har bevist det, men Alt hvad han anfører som Støtte og Beviis er: at Skallen har afsluttet sin Omdannelse og at Glutencellerne ere fyldte i samme Mængde (?) som i det overmodne Korn (hvilket ikke kan constateres) og at der næppe stiger mere Næringssaft op igjennem de visne Straa og Blade.

pag. 35-35. Denne Forestilling at der ikke kan foregaae nogen videre Udvikling eller forandret Afleiring i Kornets Celler efter Rødkjærnstadiet, uagtet Kornet endnu er blødt som Vox og indeholder meget Vand, bliver hos ham en fix Idee tiltrods for alle Erfaringer - ogsaa hans egne - og for de mest ansete Forfatteres Fremstilling som Thaer, Schwarz, Burger, A. Young, Koppe, Lipinsky, osv; som Alle tilraade at lade Saasæden blive fuldmoden og kun tilraade at begynde Høsten af Handelsvaren naar Sæden er bleven gulmoden af practiske Hensyn, fordi man ellers ikke kan blive færdig med hele Høsten før Kornet falder af paa Grund af Overmodenhed, men til dette Raad føie de Alle med Eftertryk det Supplement, at lade Kornet eftermodnes ved at lade det staae paa Marken eller ligge paa Skaar i nogen Tid og de omhandle vidtløftigt de Methoder som ere de bedste for at beskytte Kornet mod Udtørring efter Meinigen og derved give det Tid til at eftermodnes.

p. 36 Har han erfaret og "tvivler ikke derpaa" at det er en Erfaring i Malterierne at Byget (skjøndt sundt, gult og tørt) ikke maltes godt strax efter Høsten, men først bliver tjenligt hen i September, men han kan ikke forklare hvorfor og saa slaaer han en Streg over den Erfaring.

pag 8 og 40. Omtaler han Petri's Oplysning, som han selv p 40 bekræfter, at Glasbyg som befugtes og atter tørres derefter blive mere melede, altsaa en Forandring i Protoplasmamas Leiring omkring Stivelsecellerne. Istedetfor at slaae dette hen som en Slags

"falsk Melethed", vilde en tænkende Forsker have undersøgt de "falsk" melede Korn under Mikroskopet og sikkert fundet at Glasstoffet var forsvundet eller havde trukket sig sammen i Netværk, ligesom i Byg der ikke er i fuldeste Grad melet. Af disse og mange andre, bekendte Erfaringer vilde en sandhedssøgende Videnskabsmand have ladet sig belære om at det var en falsk Paastand han havde opstillet, da han proclamerede at Meinungstiden og Eftermodningen var "aldeles ligegyldig, naar Kornet blot er blevet gult

p 27. eller næsten gult". Men istedetfor at søge Belæring, træder han temmelig anmassende op og fortæller Verden at Praktikerne p 28 ere paa et forkert Spor og at de forsømme de Undersøgelser som "ene" kunne føre til et heldigt Resultat, nemlig Jordbund, Gjødningsstoffer og Forfrugter".

Disse Undersøgelser har han drevet med stor Iver og tildeels med virkeligt Udbytte, nemlig de fra forskellige Landbrugere indsamlede Prøver, men de Portioner han har undersøgt, ofte kun enkelte Ax, eller 60 Korn, ere altfor smaae til derpaa at bygge nogen sikker Slutning. Kun hvor et vist Antal Analyser pege i samme Retning (ligesom Frederiksens Udstilling af Meiningsprøver) kunne de paavise en Sandsynlighed, der kan være virkelig veiledende til nøiere Forsøg. Men iøvrigt ere hans Reflectioner og Slutninger i en forbausendepag. 55 Grad tankeløse

p 44-45 Hans Betragtninger over Veirligets Indflydelse vidne heler ikke om en synderlig Tænsomhed, f. Ex at han af Saalebygets Fortrinlighed ikke slutter, at det dér er Floddalens fugtige og milde Klima og stadige Luftforhold, der svarer til Luftens Beskaffenhed ved Kysterne. Det synes heller ikke at bygge over en tænkende Mands Kræfter at klare de tilsyneladende Modsigelser i Angivelserne fra forskellige Aar om Regnens Indflydelse. Da det er Erfaringer der meddeles, bør man søge at forstaae de ikke altid omhyggeligt valgte Udtryk paa en fornuftig Maade (mine Udtryk i Mødet d 2 Februar 1870 vare i øvrigt klare nok). Men hvad skal man sige om en saadan Slutningsbetragtning som hans 2) og 3)

nederst paa pag 44 ? og hvad skal man tænke om hans Resultat, uddraget af det færøiske Byg, som ikke var modnet! pag 45 N°. 3- Hvad Modenhedsgradens Indflydelse paa den meledede Beskaffenhed (forudsat at de øvrige Betingelse for Melethed ere tilstede) maa man vel spørge: hvad andet end Udviklingsgraden er (med ublandet Saakorn) Grund til Træmodenhed af Byg der voxer ved Siden af hinanden og af Forskjellen i Melethed i de forskjellige Korn i samme Ax ?- Han anfører Exempler nok derpaa, men han tænker ikke paa de Slutninger som kunne uddrages deraf.-Han taler ogsaa jevnlige om de senere Stadier, Fuldmodenhed og Overmodenhed, men hvad tænker han ved disse Betegnelser, naar han paastaar, at der ingen Forandring foregaaer i Kornet efter Rødkjærnstadiet- Han ignorerer aldeles den Kjendsgjerning at Kornet undertiden bliver skaldet og derved faaer den hvidlige Farve og "tilsyneladende" gjennemsigtige Udseende af Skallen. Havde han undersøgt dette Phænomen, vilde han sikkert have fundet, at det hidrører fra en fuldstændig Udtørring og dermed Standsning af Udviklingen omtrent i Rødkjærnstadiet. Dersom man mejer Kornet i dette Stadium, faar det samme Udseende og glasagtige Beskaffenhed, som det skaldede^x

[På langs]:

^x) Dette kunne alle Bryggere sige ham og jeg kjender det særligt godt fra den Tid, da det for c 40 Aar siden blev en Mani at høste tidligere og tidligere og den gamle Valentiner, hvis Byg jeg stadig modtog, Aar for Aar forsøgte at gaae videre i denne Retning, indtil det fik et grønligt Skjær, men saa blev det aldeles ubrugeligt for mig til Maltning, (det var 6 radet Byg)

Erjens Pleen!

At det for Laand af dit Genglas
af Groulunds Ley; der, som jeg for først
dy, er bleuen aldet medtrent for jeg
beuaret, at det er en forstet hi dig
for Sandtheden, smilt jeg her dy' at
indlyde. Jeg her dy' derfor som
forstening at madtoge medtoge, i hordedigs
Genglas.

Med en, med Pleen Ogenelampet ad
lietegene, at ymningene Groulunds Odelts,
er jeg bleuen forhandlet med sandt indtogene
Candulosefud og andre mere med sandt
Sutbildelse og Indydelighed med sandt detes
medtoge som for beris sandt, for smilt
samt dete som medtoge en medtoge medtoge Groul.
derfor som medtoge at ay lode de ger dem
Maed, med sandt som en medtoge, Cetaatmandig
; et Cetaatmandig for sandt medtoge, som at sandt dete
Medtoge medtoge medtoge medtoge medtoge
; sandt medtoge, med sandt medtoge medtoge
samt medtoge. Medtoge som det medtoge

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

dyt og Lidelighed at lade mig af de
Ladings Procenten til en Ende, som jeg
for i det hele af Procenten mig derfor frem
sende det Udbytte.

19/3-81.

Deri Jærgem
J. C. Jacobsen

"falsk Maltefer", neder en kendende Landens Jær underkast
de "falsk" mæltet Jær under den Erobring og fidelet fundet
at Glasstoffet var Landmættet eller Jærts Landet sig
sammen i Naturoet, ligesom i Løj det der er i fidelet
Gaard mæltet.

af disse og mange andre, bekyndte forfæringes neder en
Landstedfæringes. Men den Jærts mæltet Jærts Landet sig delene
an at det var en falsk Landstam Jærts Jærts agtstillet. da
Jærts Jærts mæltet at Mariningspladen og florvædningens var
"aldrelet Løjgældig", naar Landet det er blæst gult
p. 27. eller uopren gult. —

Men i fidelet at Løjts Caluoning, loodes Jærts Læmning
accumbentis og og fidelet Pladen at Jærts Caluoning
p. 28. an Jærts at fidelet Pladen og at de fidelet de Læmning
fidelet Jærts "an" Læmning Jærts at fidelet Caluoning,
næmlig fidelet, Mariningspladen og Landstam

Disse Læmninges Jærts Jærts Læmning og Læmning
med mæltet, bekyndt, næmlig de Jærts Læmning
mæltet Jærts, naar de fidelet Jærts Jærts Læmning, ofte Læmning
Læmning, eller 60 Læmning, en allert Jærts Læmning at Læmning
og en Pladen Læmning. Læmning at, mæltet Caluoning Jærts
p. 55. Jærts Læmning Pladen Mariningspladen Læmning af
Mariningspladen Læmning de Jærts an Landstam, det Læmning
var mæltet Caluoning Læmning Læmning.

Men iøvrigt en Jærts Landstam og Landstam i en Jærts,
Læmning Landstam.

